

[Ib Christensen]

Hvad skal man i øvrigt med tvungen voldgift, når det på forhånd stipuleres i forslaget, hvordan udfaldet skal være? Det er mod alle tanker i øvrigt om tvungen voldgift. Og så benytter man – for at det ikke skal være løgn – lejligheden til også på forhånd at diktere denne sektor, både arbejdsgiver- og arbejdstagerside, at den nu skal have samme overenskomstmæssige udløbstid som det øvrige arbejdsmarked, uden at den overhovedet er blevet spurgt derom.

Det er klart, at tredjemand vil lide tab. Det er klart, at det er en alvorlig sag for landbruget, ikke mindst for svineproducenterne, der i forvejen er meget hårdt ramt, og at det er et slag mod slagteribranchen som helhed. Der er et betydeligt valutatab, og ingen af disse tab skal ignoreres. Det er bare prisen for at have et frit samfund, hvor folk ansvarligt ordner deres egne anliggender, at der en gang imellem kan opstå en sådan konflikt, som kan være ubehagelig og tabgivende for samfundet og for tredjemand. Hvis man ønsker et frit og selvforvaltende erhvervsliv og arbejdsmarked, må man være villig til en gang imellem at betale denne pris. For hvad er alternativet? Alternativet er, at statsmagten, at regering og folketing dikterer løn- og arbejdsvilkår i hele den private sektor, sådan som man har det i socialistiske lande og i de fascistiske stater, og det er sandelig ikke noget at leve op til. De erfaringer, vi har haft fra 1975 til 1981 under statens tvangsindkomstpølitik, er ikke noget, der inspirerer til efterfølgelse. Vi har formentlig fået en hastigere løn-, pris- og omkostningsudvikling, end vi ellers havde fået. Vi har i hvert fald fået en situation, hvor arbejdsmarkedets parter ikke har følt sig foranlediget til at indrette sig under overenskomster, som de somme tider end ikke havde haft muligheden for at forhandle med hinanden, og derfor er dette forslag i enhver henseende overmåde uklogt.

Jeg ser i Information for i dag, at hr. Christophersen har udtalt sig på vegne af folketinget på en måde, han intet mandat har til. Han siger ifølge Information:

» . . . regeringen må gøre sig klart, at hvis der ikke på denne side af tirsdag er sket en afklaring, så vil folketinget pålægge« – så vil folketinget pålægge, siger hr. Christophersen – »regeringen at standse konflikten øjeblikkeligt.«

Det er nonsens. Det har hr. Christophersen ingen dækning for. Han repræsenterer ikke flertallet i folketinget. Og jeg vil gerne benytte denne lejlighed – det er ikke så tit, muligheden er der – til at udtrykke min ros for og anerkendelse af, at regeringen har ført den politik, den har i denne sag. Den har været klogt tilbageholdende. Den har ikke handlet overilet, og statsministeren skal heller ikke lastes, fordi han har prøvet at bringe parterne på talefod. Sådan bør det være. Men så bør regeringen også standse ved det og lade arbejdsmarkedets parter selv klare tingene.

Alt tyder på, at de har klokke i det. Alt tyder på, at der har været tale om nogle kommunikationsbrist, og alt tyder på, at man også ved det centrale spørgsmål, der åbenbart har spillet afgørende ind, nemlig akkordproblemerne, har været tæt på en løsning. Afstanden er, som flere ordførere har sagt, lille mellem parterne. Hvorfor i alverden skal folketinget så til at blande sig i dag eller i næste uge? Det tjener intet formål. Det er skadeligt ud fra enhver betragtning.

Vi afviser ikke, at der kan være situationer, hvor i egentligste forstand livsvigtige samfundsfunctioener trues. F. eks. er den hospitalskonflikt, der er opræk til, en alvorlig sag, og derfor afviser jeg ikke, at i sådanne situationer kan det være nødvendigt med statsindgreb. Så vidt er det i hvert fald slet ikke kommet på dette område endnu. Man kan sige, at der sker et vist spild, samfundsmæssigt spild, tab osv., men der er ikke tale om, at menneskers liv eller helbred udsættes for fare, og er der ikke det, er der ikke tale om en livsvigtig samfundsfunctioener, der bliver lammet. Derfor må vi sige, at vi afviser dette uliberale, statsformynderiske indgreb, som fremskridtspartiets forslag indebærer, og den åndelige støtte, det har fået hos andre borgerlige partier.

Svend Heiselberg (V):

Det er naturligvis altid bedst, at arbejdsmarkedsparterne selv kan afslutte deres overenskomstforhandlinger, hvilket jo også er sket for hovedparten af vores 2,2 mill. lønmodtagere, enten ved direkte aftale med arbejdsgiverorganisationerne, ved forhandling i forligsinstitutionerne eller på anden fredelig vis.